Euroopa Liidu
Teataja

ET
C-seeria

C/2025/6318

3.12.2025

Euroopa Regioonide Komitee resolutsioon – „Ettepanek mitmeaastase finantsraamistiku kohta aastateks 2028–2034“

(C/2025/6318)

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE (EDASPIDI „KOMITEE“)

Võttes arvesse

— Euroopa Komisjoni teatist „ELi dünaamiline eelarve tuleviku prioriteetide elluviimiseks – mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034“;

— Euroopa Komisjoni erinevaid seadusandlikke ettepanekuid, mis on osa mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 paketist, ja eelkõige ettepanekut COM 2025(565) final, millega luuakse ühtne fond („riikliku ja piirkondliku partnerluse kavade fond“);

— 13. oktoobril 2025 esitletud ELi 2025. aasta aruannet piirkondade ja linnade olukorra kohta,

1. kinnitab veel kord, et ELi kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 strateegilised partnerid, sest nad ei ole mitte ainult sidusrühmad või ELi rahalistest vahenditest kasusaajad, vaid keskse tähtsusega osalejad vajalike investeeringute tegemiseks kohapeal ning territooriumide sotsiaal-majanduslikule tegelikkusele lähimad üksused;

2. on veendunud, et selleks, et Euroopa Liit saaks täita Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärke ning suurendada kestlikku jõukust ja kõigi oma elanike pikaajalist heaolu, peab ELi eelarve olema kättesaadav igale ELi territooriumile ning sisaldama eraldisi kõigile piirkonnakategooriatele. ELi 2028–2034. aasta eelarve juhtimise eeskirjad peavad tuginema territoriaalsete vajaduste tõenduspõhisele hindamisele, et tagada õiglus, prognoositavus ja pikaajaline programmitöö, sealhulgas rahastamine kõigi piirkondade jaoks;

3. rõhutab, et ühtekuuluvuspoliitika on ELi kõige olulisem pikaajaline vahend, mille abil investeerida konkurentsivõimesse, teadmistesse ja kestlikku arengusse ning edendada sotsiaalset kaasatust, tuginedes seejuures piirkondlikule ja kohapõhisele poliitikale. Ühtekuuluvuspoliitika on tulevikku suunatud poliitika, mis loob stabiilsust, tugevdab usaldust ja tagab ühisturu tõelise toimimise kõigi jaoks. Kuigi ettepanekus mainitakse kolme piirkonnakategooriat ja vahendeid eraldatakse vähem arenenud piirkondadele, nõuab komitee, et ühtekuuluvuspoliitika jaoks määrataks spetsiaalne eelarve ja ELi tasandil vahendite orienteeruvad piirkondlikud eraldised, tuginedes praegusele konsolideeritud metoodikale, milles võetakse arvesse sotsiaalseid ja majanduslikke näitajaid. Ühtekuuluvuspoliitika peaks jääma kättesaadavaks kõigile piirkondadele ja selle kasutamine ei tohiks jääda üksnes riikide ametiasutuste otsustada;

4. tunneb muret ühtekuuluvuspoliitika ja rubriigi „Konkurentsivõime, jõukus ja julgeolek“ alla kuuluvate poliitikavaldkondade ebakõla pärast. Samuti valmistab komiteele muret üha kiirenev üleminek keskselt hallatavatele fondidele. Komitee rõhutab, et ühtekuuluvuspoliitika on üks peamisi piirkondliku konkurentsivõime edendajaid ELis;

5. toonitab, et uue mitmeaastase finantsraamistiku ettepanek võib süvendada demokraatia defitsiiti ja õõnestada usaldust ELi institutsioonide vastu Euroopa Parlamendi ning riiklike või piirkondlike parlamentide tõenäolise puuduliku järelevalve tõttu;

6. on mures selle pärast, et riikliku ja piirkondliku partnerluse kavade fondi ettepanek võib komisjoni käes viia edasise tsentraliseerimiseni ning ühtekuuluvuspoliitika, kalanduse ning põllumajandus- ja maaelu arengu poliitika riigistamiseni ning panna esiteks kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ja teiseks kõik fondiga hõlmatud valdkondlikud poliitikameetmed omavahel kahekordselt konkureerima;

7. on kindlalt veendunud, et riikliku ja piirkondliku partnerluse kavade ettevalmistamist, läbirääkimisi, rakendamist ja järelevalvet ei tohiks jätta üksnes keskvalitsuste hooleks. Otsustusprotsessi nihutamine riiklikule tasandile ilma piirkondi aktiivselt kaasamata oleks vastuolus subsidiaarsuse aluspõhimõttega, nõrgestaks oluliselt juba väljakujunenud mitmetasandilist valitsemist ja läheks tugevalt vastuollu partnerluspõhimõttega;

8. kutsub Euroopa Komisjoni üles vaatama läbi riikliku ja piirkondliku partnerluse kavade fondi ettepaneku ning palub nõukogul ja Euroopa Parlamendil selle üleskutsega ühineda. Komitee kutsub kõiki asjaosalisi üles pidama läbirääkimisi ka tulevase mitmeaastase finantsraamistiku struktuuri üle, võttes arvesse kogu Euroopa Liidu piirkondade laialdast soovi jätkata fondide puhul eelarve jagatud täitmise väljakujunenud tava ning säilitada piirkondade roll ühtekuuluvuse ning põllumajanduse ja maaelu arengu valdkonnas;

9. kutsub kohalike ja piirkondlike omavalitsuste riiklikke, piirkondlikke ja Euroopa ühendusi, ametiühinguid, ettevõtteid ning valitsusväliseid ja kodanikuühiskonna organisatsioone üles ühendama jõud, et koostada aastateks 2028–2034 mitmeaastane finantsraamistik, mis suudaks muuta ELi sidusamaks, vastupidavamaks, sotsiaalsemaks, kestlikumaks ja konkurentsivõimelisemaks.

Brüssel, 15. oktoober 2025

Euroopa Regioonide Komitee
president
Kata TÜTTŐ